

Kærlighed med forhindringer

Lakmé i Malmø

Af Henrik Marcussen

Léo Delibes' opera *Lakmé* udspiller sig i kolonitidens Indien i slutningen af 1800-tallet – tæt på premiereåret 1883. Det er historien om Englands koloniherrredømme set med franske øjne, hvor England, ærkefjenden på den tid, står for skud – for eksempel i karikaturen af de engelske, victoriansk klædte overklassefruer, som i en overfladisk konversation giver udtryk for deres foragt for den fremmede kultur.

I Malmø drages der også paralleller til nutiden. Operaen begynder og slutter i nutiden, og undervejs trækkes en række generelle træk fra den originale historie frem i lyset – imperialismens åg på Indien, en undertrykt nations griben til modstand, religion som undertrykkende magtmiddel, uforenelighed mellem afgrundsdybe, kulturelle forskelle, sværmeriske drømme om flugt fra en hård virkelighed. Med forholdsvis diskrete midler i scenografi og påklædning anskueliggør instruktøren Nicola Raab, at det, vi ser udspille sig for knap 150 år siden slet ikke er så fremmed for os i dag.

Vi er i Indien i slutningen af 1800-tallet, og Lakmé har fået vestalindestatus af sin magtfulde far, brahmanen Nilakantha, som er hemmelig leder af en oprørsbevægelse mod det engelske overherredømme. Han holder sin datter indespærret for omverdenen når han er ude. Men i smukke blomstervisioner drømmer Lakmé og hendes opvartende veninder sig væk fra realiteterne. Det samme gør den engelske officer Gérald, som er kæreste med Ellen. Han har hørt om den smukke Lakmé og da de endelig mødes, forelsker de sig til brahmanens vrede i hinanden. Han ved dog ikke hvem Gérald er, og han tvinger Lakmé til at synge en sang, der skal lokke elskereren frem. Iført en brahmansk rituel dragt synger hun den vidunderlige klokkearie; det virker, Gérald kommer til, hvorefter Nilakantha griber ham og stikker ham ned. Lakmé helbreder ham, og Géralds ven Frédéric får ham bragt tilbage til den engelske virkelighed. Lakmé indser det umulige i deres forhold i et samfund præget af ulighed og fordomme – hun spiser en giftig blomst og ligger livløs tilbage på markedspladsen omgivet af en mangfoldighed af nutidige tilskuere – moderne klædte indere, turister – som en tavs bekræftelse.

Scenografien er nøgen og åben – nogle søjler og jalousiporte, der både gør det ud for en bazar tømt for varer og et garagelignende værksted. Kostumerne er henholdsvis farverige etniske, religiøse og overdådige – som den blåmalede Lakmés rituelle dragt – og nutidig drejlslærred og hvide skjorter.

Den prisvindende 31-årige russiske sopran Svetlana Moskalenkos præstation som Lakmé er i top, og hun brillerer med sin forrygende koloraturteknik i den lange, krævende klokkearie. Hun deler partiet med den østrigske sopran Beate Ritter.

Og der er flere kendte stemmer på rollelisten. Den uruguayanske tenor Leonardo Ferrando som Gérald er med sin følsomme bel canto-stemme et fortræffeligt valg, og den svenske baryton Jakob Högström lyser smukt op i det beskedne parti som Frédéric.

Indtil 1960 var de to operaer *Lakmé* med 1500 opførelser på Opéra Comique og Bizets syv år ældre opera *Carmen* lige populære i Frankrig. Det har forståeligt nok ændret sig.

Handlingen i *Carmen* er dramatisk og intens og med de psykologiske problemstillinger fuldstændig uforudsigelig, hvorimod handlingen i *Lakmé* med sine beskedne dramatiske effekter og sin konservative opbygning er helt forudsigelig, og konflikterne personerne imellem er noget, man genkender fra barokoperaen. *Lakmé* har sin styrke i den melodiske, næsten forførerisk smægtende, sene bel canto-melodiføring.

Ros til Malmø Opera for at give os lejlighed til at stifte bekendtskab med denne smukke musik og i en opsætning, der uden spektakulære overgreb fremhæver en række almene fællestræk for datid og nutid. Orkestret var helt tydeligt på mærkerne med deres franske dirigent-debutant normalt hjemmehørende i Washington.

Lakme spilles i alt 10 gange indtil 12.11.

**** af seks.